

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320201706
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8320201706.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Mýtnej č. 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, na ul. Mýtnej č. 48, proti žalovanej: Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v X. č. XX, o zaplatenie sumy 2.476,93 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 07.12.2020 č.k. 11Csp 63/2020-73 takto

rozhodol:

Pripúšťa späťvzatie žaloby o zaplatenie sumy 76 eur s prísl., v tejto časti rozsudok zrušuje a konanie zastavuje.

Čo do zvyšku rozsudok, s výnimkou výroku o zastavení konania vo vzťahu k sume 424,84 eur s prísl., potvrdzuje.

Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom konanie o zaplatenie sumy 424,84 eur s prísl. zastavil. Žalobu v časti o zaplatenie sumy 2.052,09 eur s prísl. zamietol. Žalovanej vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu dňa 16.07.2013 uzatvoril so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu k dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemal možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť.

3. Pohľadávku vzniknutú zo zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou nadobudol žalobca ako postupník titulom rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávky. Preto v prvom rade bolo potrebné skúmať aktívnu legitimitáciu žalobcu v spore.

4. V zmysle zákonných ustanovení (§ 92 ods. 8 Zákona o bankách, § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch) postúpiť je možno len splatnú bankovú pohľadávku, teda pohľadávku, ktorá sa stala splatnou podľa ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, alebo pohľadávku po termíne konečnej splatnosti. V danom prípade žalobca predložil obchodné podmienky, ktoré možnosť zosplatenia v prípade omeškania s platením splátok upravovali. Nebolo ale preukázané, aby žalovaná bola riadne s týmito obchodnými podmienkami oboznámená a ani to, že tieto jej boli riadne doručené a ich obsah bol žalovanou prijatý, nakoľko obchodné podmienky nie sú žalovanou podpísané. Ak zákon hovorí,

že právo veriteľa žiadať zaplatenie celého dlhu má byť zmluvnými stranami dohodnuté, predpokladá sa konsenzus oboch strán, ktorý v danej veci preukázaný nebol. Len odkaz v zmluve na záväznosť obchodných podmienok ako neoddeliteľnej súčasť zmluvy o úvere nemôže postačovať, keďže je zrejmé, že predložená zmluva o úvere je štandardnou formulárovou zmluvou bez možnosti spotrebiteľa privodiť zmenu v jej obsahu.

5. Pôvodnému veriteľovi - banke nevzniklo právo žiadať od žalovanej zaplatenie celej pohľadávky pre omeškanie s úhradou niektorej splátky. Žalobca v konaní ani netvrdil, aby došlo k predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru a na výzvu súdu, ktorý žiadal od žalobcu, aby uviedol, či došlo k zosplateniu úveru, žalobca nereagoval. Nebolo tak preukázané, že by právny predchodca žalobcu pristúpil k uplatneniu práva podľa ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere nevyplýva ani termín konečnej splatnosti, ani doba trvania zmluvy. Z uvedeného vyplýva, že nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu, nakoľko neboli splnené podmienky v zmysle ust. § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože pohľadávka zo spotrebiteľského úveru nebola po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru a ani sa nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

6. Navyše žalobca by taktiež nemal aktívnu vecnú legitimáciu z dôvodu, lebo nebolo preukázané splnenie podmienok postúpenia bankovej pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

7. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle tohto ustanovenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

8. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Pre platnosť zmluvy ako právneho úkonu je právne významný moment, kedy tento právny úkon bol urobený. Ak zmluva o postúpení pohľadávok v čase jej uzatvárania nespĺňala náležitosti vyžadované ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách, išlo o neplatný právny úkon odporujúci zákonu. Neplatnosť podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je neplatnosťou absolútnou, čo znamená, že právny úkon takouto absolútnou neplatnosťou postihnutý nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku voči každému.

9. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že právny predchodca žalobcu nepostupoval v súlade s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca nepredložil súdu žiadnu písomnú výzvu pred postúpením pohľadávky na nového veriteľa, a teda žalovanej nebol poskytnutý žiaden dostatočný priestor na vykonanie krokov voči banke za účelom zotrvania vo vzťahu s ňou. Vzhľadom na vyššie uvedené bola žaloba žalobcu zamietnutá.

10. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a ods. 2 C.s.p.

11. Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku o zastavení konania vo vzťahu k sume 424,84 eur s prísl., podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Okrem toho vzal späť svoju žalobu ohľadne sumy 76 eur s prísl. V tejto časti žiadal konanie zastaviť. Ďalej navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalovaná bola zaviazaná na zaplatenie sumy 1.976,09 eur s prísl. v mesačných splátkach po 38 eur pod hrozbou straty výhody splátok. Ako dôvod uviedol, že žalovaná v podaní doručenom žalobcovi dňa 04.12.2020 svoj dlh uznala čo do dôvodu a výšky a prejavila záujem dlh splácať v splátkach vo výške 38 eur mesačne. Žalovaná vykonáva pravidelné úhrady od júla roku 2020, čím svoj prejav vôle uhradiť dlh v pravidelných mesačných splátkach len potvrdzuje. Procesný úkon žalovanej, ktorá nepochybne uznala nárok uplatnený žalobcom vo svojom písomnom vyjadrení, je potrebné považovať za uznanie nároku s jeho účinkami v zmysle ust. § 282 C.s.p. Procesný úkon žalovanej je potrebné posúdiť ako uznanie nároku. V podaní zo dňa 04.12.2020 žalobca navrhol rozhodnúť vec rozsudkom pre uznanie nároku podľa ustanovenia § 282 C.s.p. Nakoľko boli splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre uznanie nároku, súd prvej inštancie mal na základe uznávacieho prejavu žalovanej o tomto spore rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku podľa ust. § 282 C.s.p., tak ako to bolo navrhnuté bez

toho, aby sa vyhodnocoval skutkový stav, predložené dôkazy a bez toho, aby sa vykonávalo právne posúdenie skutkového stavu z hľadiska hmotného práva, pretože takýto postup bol v rozpore s podstatou rozhodovania na základe uznania nároku podľa ust. § 282 C.s.p.

12. Keďže v priebehu odvolacieho konania došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby, bolo potrebné tento procesný úkon žalobcu posúdiť podľa ust. § 370 C.s.p. Podľa tohto ustanovenia, ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

13. Čiastočné späťvzatie žaloby obsiahnuté v opravnom prostriedku žalobcu bolo žalovanej zaslané na vyjadrenie, pričom žalovaná s čiastočným späťvzatím žaloby nevyslovila nesúhlas. Odvolací súd preto rozhodol o pripustení späťvzatia žaloby o zaplatenie sumy 76 eur s prísl., v tejto časti rozsudok zrušil a konanie zastavil.

14. Vo vzťahu k zostávajúcej časti rozsudku odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

15. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. Navyše, samotný žalobca nespochybňuje skutkové a právne závery vyplývajúce z odôvodnenia rozsudku, ale len namieta postup prvoinštančného súdu, ak tento nerozhodol vo veci rozsudkom pre uznanie nároku podľa ust. § 282 C.s.p.

16. Rozsudok pre uznanie nároku je právne upravený v ust. § 282 C.s.p. Podľa tohto ustanovenia, ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku.

17. Rozsudok na základe uznania nároku prichádza do úvahy v prípade, ak kedykoľvek počas konania žalovaný pred súdom uzná nárok uplatnený žalobou. Uznanie nároku voči súdu je možné uskutočniť vo všetkých procesných formách predpísaných zákonom pre podania strán, pričom podstatný bude obsah tohto úkonu. K rozsudku na základe uznania nároku môže tak dôjsť jedine na základe konkrétneho procesného prejavu žalovaného v konaní.

18. V prejednávanom spore žalovaná podaním doručeným súdu dňa 02.12.2020 (č.l. 61 spisu) ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní nariadenom na deň 07.12.2020 o 9.15 hodine zo zdravotných dôvodov. Zároveň uznala čo do dôvodu a výšky svoj záväzok voči žalobcovi, ktorý vznikol z úverovej zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa 16.07.2013 uzatvorenej medzi ňou a právnym predchodcom žalobcu. Zároveň požiadala o umožnenie splatiť dlh v pravidelných mesačných splátkach vo výške 38 eur. Následne podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 07.12.2020 žalobca navrhol rozhodnúť vo veci rozsudkom pre uznanie s poukazom na ust. § 282 C.s.p. Žalobca ďalej oznámil, že žalovaná počas súdneho konania zaplatila časť svojho dlhu vo výške 190 eur, a to piatimi platbami vo výške po 38 eur, ktoré boli realizované v dňoch 10.07.2020, 10.08.2020, 10.09.2020, 12.10.2020 a 10.11.2020.

19. Písomné uznanie nároku žalovanou síce odkazuje na konkrétny úverový vzťah, avšak v tomto uznávacom prejave chýba špecifikácia výšky uznaného nároku. Procesný úkon uznania nároku predstavuje jednostranné uznávacie vyhlásenie vyžadujúce špecifikáciu nároku s uvedením jeho výšky. Výška dlhu musí byť vyjadrená spôsobom objektívne určiteľným. Prejav vôle uznať dlh čo do dôvodu a výšky je určitý a zrozumiteľný, ak je výkladom objektívne pochopiteľný, teda ak nevzbudzuje pochybnosti o jeho obsahu.

20. V prejednávannej veci žalovaná žiadnym spôsobom uznávaný nárok nevyčíslila, z jej uznávacieho prejavu nevyplýva ani spôsob jeho výpočtu, prípadne odkaz, ktorý by sa viazal ku konkrétnej sume a časovému obdobiu, teda neobsahoval údaje, z ktorých by bolo možné objektívne určiť výšku nároku,

ktorý sa uznáva. Existencia konkrétneho nároku sa vždy viaže k určitému času, t.j. dátumu. Osobitne to platí v prípadoch pravidelného splácania dlhu, tak ako to bolo aj v danom prípade. V čase uznávacieho prejavu žalovanej výška existujúceho nároku žalobcu voči žalovanej bola odlišná od výšky nároku vyčísleného v žalobe. Nárok žalobcu predstavoval sumu nižšiu v dôsledku pravidelných mesačných úhrad žalovanej, uskutočnených po podaní žaloby od 10.07.2020 do 10.11.2020 (5 splátok po 38 eur). O tieto splátky v celkovej výške 190 eur spolu s príslušnými úrokmi z omeškania žalobca obmedzil uplatňovaný predmet sporu. Výška nároku žalobcu voči žalovanej sa v priebehu sporu menila, a preto z uznávacieho prejavu žalovanej nebolo možné poznať výšku uznaného nároku vzťahujúceho sa ku konkrétnemu časovému obdobiu. Uznávacím prejavom dlžník prejavuje vôľu uznať existujúci dlh v konkrétnom čase, ktorý však nebolo možné z uznávacieho prejavu zistiť.

21. Konkrétne výšku existujúceho nároku pozostávajúceho z istiny, ako aj úrokov z omeškania z jednotlivých súm a v časových obdobiach trvania omeškania, vymedzenú žalobcom po uznávacom prejave žalovanej do vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, žalovaná neuznala.

22. Nakoľko špecifikáciu výšky nároku v uznávacom prejave žalovanej nebolo možné považovať za splnenú čo do požiadavky určitosti uznávacieho prejavu, nebolo možné vo veci rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku, to znamená uznať nárok v akejkoľvek výške v prípade postupného čiastočného zániku nároku žalobcu splnením, ku ktorému došlo v konaní pred súdom prvej inštancie a to pred uznávacím prejavom žalovanej, ako aj po tomto uznávacom prejave. Za takejto situácie námietka žalobcu o naplnení zákonom stanovených podmienok pre postup súdu prvej inštancie podľa ust. § 282 C.s.p. nebola dôvodná, pričom iné odvolacie námietky vznesené neboli.

23. V dôsledku uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok čo do zvyšku, s výnimkou nenapadnutého výroku o zastavení konania vo vzťahu k sume 424,84 eur s prísl., ako vecne správny potvrdil.

24. O trovách prvoinštančného a odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že v prevažnej miere úspešnejšej žalovanej žiadne trovy nevznikli.

25. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).